

Anvisningar för kontrollsystemets utformning för skattskyldig enligt 3 a kap. 2 a § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Bakgrund

Syftet med anvisningarna är att ge en bättre bild av vad Statens energimyndighet avser kan ingå i ett kontrollsystem som krävs enligt 3 a kap 2 a § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetslagen). Anvisningarna gäller för gasformiga biobränslen. Dessa råd är inte bindande men ska visa vad myndigheten tittar på i avseende av kontrollsystemets utformning.

Allmänt om kontrollsystem för anläggningsbesked

För ett gasformigt biobränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi ska kontrollsystemet visa att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Första stycket gäller också för ett biodrivmedel eller gasformigt biobränsle som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag. Lag (2020:1044).

(3 a kap. 2 a § Lagen 2010:598 om hållbarhetskriterier för biodrivmedel eller flytande biobränslen)

Kontrollsystemet ska beskriva företagets verksamhet och den del som hanterar gasformigt biobränsle (biogas eller biogasol) med krav om anläggningsbesked, inklusive ungefärliga mängder som hanteras årligen av företaget. Mängderna kan bygga på föregående årsförsäljning eller användning. Beskriv vilka typer av bränslen och produktionskedjor som hanteras av kontrollsystemet, exempelvis om företaget hanterar gasformigt biobränsle producerad av restprodukter, avfall eller från andra råvaror.

Redogör för vilka riskbedömningar som ligger till grund för kontrollsystemet och hur dessa har identifierats. De ska koppla till bland annat de krav som kontrollsystemet ställer på de avtal som tecknas i tidigare led i produktionskedjan eller de råvaror som hanteras. Riskbedömningen kan vara i exempelvis tabellform där resultat av riskbedömning och risker, beskrivning och bedömning och handlingsplan med åtgärder och ansvarig finns.

I kontrollsystemet görs en beskrivning där det är relevant av exempelvis rutin för stickprov och med vilken frekvens som dessa utförs. Det kan röra sig om aktörer i tidigare led i produktionskedjan; exempelvis leverantör av råvara till anläggningen eller leverantör av färdigt bränsle där det framgår att produkten inte framställs av livsmedels- eller fodergrödor.

Kontrollsystemet bör även innefatta massbalanssystemet som beskriver på vilket sätt företaget säkerställer massbalanskravet på de platser som bränslet eller råvaran hanteras. Massbalanssystemet kan dock vara av enkelt slag. För aktörer som endast köper gasformigt biobränsle av leverantörer med anläggningsbesked räcker det med en rutin om detta samt avtal om att endast köpa icke livsmedelsbaserad biogas. För en producent, exempelvis lantbrukare som själv producerar och använder gasformigt biobränsle kan en rutin om att avtala med råvaruleverantörer om att råvaran inte ska utgöras av livsmedels- eller fodergrödor vara ett sätt att visa säkerställandet av kravet. I de fall olika råvaror används, om exempelvis aktören hanterar både restprodukter och fodergrödor, behöver det finnas ett massbalanssystem för att särskilja mängderna åt. Det ska från massbalanssystemet framgå vilken mängd som är berättigad för skattebefrielse.

I många fall kan utformningen av kontrollsystemet vara enkel, exempel på det är verksamheter som enbart hanterar restprodukter och avfall eller köper bränsle som redan i tidigare led uppfyller kravet på att inte vara framställt av livsmedels- och fodergrödor.

Exempel för olika verksamheter

Deponier, reningsverk, avfallsverksamhet och lantbruk

I många fall kan aktören vara egenförbrukare, det vill säga att man producerar bränslet för den egna verksamhetens behov. I det kontrollsystem som upprättas ska det visa hur man säkerställer att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor. I det fall det saknas leverantörer i tidigare led, är kraven på stickprov av tidigare led inte möjlig att utföra. Det bör därför framgå att man inte hanterar livsmedels- eller fodergrödor.

Reningsverk som hanterar kommunalt avlopp och enbart rötter avloppsslam bör redogöra att anläggningen inte tar in externt material och enbart avloppsslam är råvaran för bränslets produktion. I det fall anläggningen tar emot externt material bör det redogöra i kontrollsystemet hur man säkerställs att inga livsmedels- eller fodergrödor hanteras eller har hanterats på anläggningen. I det fall det hanteras livsmedels- eller fodergrödor bör kontrollsystemet säkerställa att enbart det bränsle som uppfyller kravet för anläggningsbesked är det som ansöks för skattebefrielse.

Deponier som fortfarande är aktiva eller redan sluttäckta där gas utvinns från deponin bör redogöra i kontrollsystemet kring hur det säkerställs att inga livsmedels- eller fodergrödor hanteras på anläggningen. Det kan anses räcka med en anläggningsbeskrivning där det framgår att inga livsmedels- och fodergrödor hanteras på deponin.

Avfallsverksamheter som producerar gasformigt biobränsle bör redogöra i kontrollsystemet kring hur det säkerställs att inga livsmedels- eller fodergrödor hanteras eller har hanterats på produktionsanläggningen. I det fall man hanterar livsmedels- eller fodergrödor behöver man ha ett kontrollsystem som säkerställer

att enbart det bränsle som uppfyller kravet för anläggningsbesked är det som ansöks för skattebefrielse.

Lantbruk som framställer gasformigt biobränsle från gödsel eller restprodukter i sin verksamhet bör beskriva i kontrollsystemet hur man säkerställer att livsmedels- eller fodergrödor inte har använts för produktion av bränslet och uppger vilka restprodukter som använts. Exempel på det kan vara att anläggningen använder sig av restprodukter från mejeri, mellangröda, gödsel mm. och om man blandar olika råvaror. I det fall man hanterar livsmedels- eller fodergrödor behöver man ha ett kontrollsystem som säkerställer att enbart det bränsle som uppfyller kravet för anläggningsbesked är det som ansöks för skattebefrielse.

Aktörer som köper in eller importerar bränsle

Den skattskyldige behöver säkerställa genom exempelvis avtal med leverantörer i tidigare led att det bränsle som köps in eller importeras inte har framställts av livsmedels- och fodergrödor. Här är det viktigt att man redogör hur det säkerställs och hur stickprov utförs, exempelvis genom att man köper bränsle som är certifierat eller från leverantör som har anläggningsbesked i tidigare led. Från certifieringen är det viktigt att det framgår vilken råvara eller vilka råvaror som har ingått i framställningen av bränslet.